

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

681

Vragen van het lid **Kat** (D66) aan de Minister voor Armoedebestrijding, Participatie en Pensioenen naar aanleiding van *het artikel «Onder de radar»* (ingezonden 10 augustus 2022).

Antwoord van Minister **Schouten** (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen), mede namens de Minister voor Rechtsbescherming (ontvangen 9 november 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Onder de radar»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u het bericht dat bij explosief oplopende betalingsproblemen en schulden de grootste ellende ontstaat bij mensen die in een traject schuld-hulpverlening (minnelijk of wettelijk) of in een schuldenbewind zitten, omdat zij van een minimaal bedrag rond moeten komen en daar geen boodschappen en andere uitgaven meer van kunnen doen?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Herkent u het bericht dat schuldhelpverleners, budgetbeheerders en bewindvoerders met de handen in het haar zitten omdat het bedrag dat zij beheren om maandelijks alle rekeningen te voldoen ernstig tekort schiet?

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Herkent u het bericht dat bewindvoerders dan voor de keuze staan; moet ik leefgeld geven of de energierekening betalen? Met dit soort dilemma's heeft een bewindvoerder te maken, zo ook een bewindvoerder uit Rijssen die het

¹ schuldenintijdenvancorona.nl/berichten/.

huishoudboekje niet meer sluitend kan krijgen. De bewindvoerder ligt hier wakker van.

Antwoord 4

Ja.

Vraag 5

Wat gaat u doen zodat mensen die in een traject schuldhulpverlening (minnelijk of wettelijk) of in een schuldenbewind zitten kunnen rekenen op bestaanszekerheid, op een stabiel en voldoende besteedbaar inkomen?

Antwoord 5

Ondersteuning van mensen in een traject schuldhulpverlening (minnelijke of wettelijk) of in een schuldenbewind is gericht op het oplossen van schulden of het stabiliseren van de schuldsituatie. Deze hulp mag niet worden beëindigd. Daarover bestaat géén discussie. Het kabinet heeft dit vastgelegd in (bestuurlijke) afspraken met VNG en NVVK (financiële hulpverleners). Voor effectieve ondersteuning is een stabiel en voldoende besteedbaar inkomen nodig. Het kabinet heeft maatregelen genomen om te bevorderen dat ook deze groep een stabiel en voldoende besteedbaar inkomen houdt, zodat de hulp door kan gaan. Gemeenten verstrekken een energietoeslag en als dat nodig is bijzondere bijstand. Hiervoor ontvangen gemeenten extra middelen, ook voor 2022.²

Vraag 6

Wat gaat u doen om de bestaanszekerheid van minimum-, lage en middeninkomens structureel te verbeteren?

Antwoord 6

Het Kabinet heeft op Prinsjesdag maatregelen gepresenteerd die ook op korte termijn de koopkracht verbeteren en de kosten voor levensonderhoud beperken.³ Het gaat om:

- het verhogen van het minimumloon, uitkeringen, toeslagen en fiscale maatregelen;
- de energietoeslag 2023 naar voren halen;
- het tariefplafond voor energie;
- niet afsluiten van energie;
- het noodfonds met energieleveranciers;
- het scherper inzetten op vroegsignalering van schulden met energieleveranciers en gemeenten; en
- het voortzetten van schuldhulpverlening.

Het kabinet heeft ook stappen gezet om de bestaanszekerheid beter te borgen. Deze zijn toegelicht in de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden, die het kabinet op 12 juli 2022 aan de Tweede Kamer heeft aangeboden.⁴

Vraag 7

De Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) stelt voor een «nationaal perspectieffonds» te creëren voor mensen bij wie het oplossen van schulden niet of moeilijk lukt. Gaat u een «nationaal perspectieffonds» inzetten voor mensen die in een traject schuldhulpverlening (minnelijk of wettelijk) of in een schuldenbewind zitten en het huishoudboekje niet meer sluitend kunnen krijgen?

Antwoord 7

Zoals uiteengezet in de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden⁵ geeft het kabinet invulling aan deze aanbeveling van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving door de inzet van saneringskredieten te bevorderen. Saneringskredieten bieden in combinatie met het Waarborgfonds saneringskredieten een vergelijkbare oplossing als het «nationaal perspectieffonds» dat de Raad

² Kamerbrief aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022.

³ Kamerbrief aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022.

⁴ Kamerstuk 24 515, nr. 643.

⁵ Kamerstuk 24 515, nr. 643.

voor Volksgezondheid & Samenleving voorstelt. In het antwoord op vraag 8 licht ik dit verder toe.

Vraag 8

U heeft aangegeven saneringskredieten te willen bevorderen. Is de inzet van een energie saneringskrediet via de gemeente een maatregel waarmee de overheid mensen met schulden een menswaardig bestaan garandeert? Aan wat voor breed pakket aan maatregelen wordt gedacht om de stijgende kosten in levensonderhoud te stoppen?

Antwoord 8

Saneringskredieten helpen ook mensen die door hoge energieprijzen en inflatie in de problematische schulden zijn gekomen. Als gemeentelijke kredietbanken meer leningen verstrekken nemen de financiële risico's voor gemeenten toe. Om deze risico's af te dekken is het Waarborgfonds saneringskredieten met financiële ondersteuning van de rijksoverheid ingesteld. Met gemeenten verken ik hoeveel extra budget hiervoor nodig is. Dit wordt gefinancierd uit middelen voor flankerend beleid in 2023.⁶ Daarnaast worden aanvullende koopkrachtmaatregelen genomen, zoals toegelicht in antwoord op vraag 6.

Bij een saneringskrediet brengen schuldeisers de openstaande rekeningen in verhouding tot de afloscapaciteit van de persoon die schuldhelp krijgt. Dat betekent dat schuldeisers een groot deel van de openstaande rekeningen kwijtschelden. Het restant wordt door de gemeente afbetaald, die vervolgens een saneringskrediet verstrekt aan de cliënt. Gemeenten combineren saneringskredieten met collectief schuldregelen. Daarbij geven schuldeisers vooraf akkoord op betaalvoorstellen en handelen dossiers collectief af. Ook enkele energieleveranciers doen daaraan mee. Naast saneringskredieten verstrekken de gemeentelijke kredietbanken sociale leningen. Dat zijn kredieten zonder winstoogmerk voor mensen of hun ondernemingen, die niet terecht kunnen bij een commerciële kredietverstrekker. Deze kredieten kunnen een tijdelijke disbalans in inkomsten en uitgaven overbruggen en financiële ondersteuning bieden in de aanloop naar of tijdens een lopende schuldregeling.

Vraag 9

Bent u bereid in gesprek te gaan schuldhelpverleners, budgetbeheerders en bewindvoerders en energieleveranciers om mensen die in een traject schuldhelpverlening (minnelijk of wettelijk) of in een schuldenbewind zitten te behoeden voor grote financiële problemen?

Antwoord 9

Zeker, de gesprekken lopen en worden voortgezet.

⁶ Kamerbrief aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022.